

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2004/107/EK IRÁNYELVE

(2004. december 15.)

a környezeti levegőben található arzénről, kadmiumról, higanyról, nikkellről és policiklusos aromás szénhidrogénekről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

(1) A Szerződés 175. cikke (3) bekezdésében rögzített elvek alapján a hatodik közösségi környezeti cselekvési program, amelyet az Európai Parlament és a Tanács 1600/2002/EK határozatával ⁽³⁾ fogadott el, szükségessé teszi a szennyezettség olyan szintre történő csökkentését, ami minimálisra szorítja az emberi egészségre – különös tekintettel az arra érzékeny lakosság egészségre – és a környezet egészére gyakorolt káros hatásokat, valamint a levegőminőség ellenőrzésének és mérésének javítását, ideértve a szennyező anyagok ülepedését, illetve a nyilvánosság tájékoztatását is.

(2) A környezeti levegő minőségének vizsgálatáról és ellenőrzéséről szóló, 1996. szeptember 27-i 96/62/EK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a Bizottság javaslatokat terjeszt be az ezen irányelv I. mellékletében felsorolt szennyező anyagokra vonatkozóan, a 4. cikk (3) és (4) bekezdésében megállapított rendelkezések figyelembevételével.

⁽¹⁾ HL C 110., 2004.4.30., 16. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2004. április 20-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2004. november 15-i határozata.

⁽³⁾ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 296., 1996.11.21., 55. o. Az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

(3) Tudományos eredmények bizonyítják, hogy az arzén, a kadmium, a nikkell és egyes policiklusos aromás szénhidrogének humán genotoxikus rákkeltők, illetve hogy nincsenek olyan meghatározható küszöbértékek, amelyek alatt ezek az anyagok veszélytelenek lennének az emberi egészségre. Az emberi egészségre és a környezetre a környezeti levegőben található szennyeződéskoncentráció, valamint az ülepedés gyakorol hatást. Tekintettel a költséghatékonyságra, bizonyos területeken nem érhető el a környezeti levegőben az emberi egészségre komoly veszélyt nem jelentő mértékű arzén, kadmium, nikkell és policiklusos aromás szénhidrogének koncentrációja.

(4) A levegőben található arzén, kadmium, nikkell és policiklusos aromás szénhidrogének által az emberi egészségre – különös tekintettel az arra érzékeny lakosság egészségre –, és a környezet egészére gyakorolt káros hatások minimalizálása érdekében célértékeket kell meghatározni, és azokat a lehető legnagyobb mértékben el kell érni. A környezeti levegőben a policiklusos aromás szénhidrogének rákkeltő kockázatának jelzésére a benz(a)pirén szolgál.

(5) A célértékek nem igényelnek aránytalanul magas költségű intézkedéseket. Az ipari létesítmények tekintetében azok a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ által előírt elérhető legjobb technika alkalmazásán kívül más intézkedéseket nem vonnak maguk után, és különösen nem vezetnek létesítmények bezárásához. Mindazonáltal, a tagállamoktól megkövetelik, hogy a célértékek csökkentő költséghatékony intézkedéseket hozzanak az érintett ágazatokban.

(6) Különösen az ebben az irányelvben meghatározott célértékek nem tekinthetők a 96/61/EK irányelv 2. cikke (7) bekezdésében meghatározott környezetminőségi szabványoknak, amelyek azon irányelv 10. cikke szerint az elérhető legjobb technika alkalmazásával megvalósítható feltételeknél szigorúbb feltételeket követelnek meg.

(7) A tagállamok – a Szerződés 176. cikke szerint – az arzén, a kadmium, a higany, a nikkell és a policiklusos aromás szénhidrogének tekintetében szigorúbb védintézkedéseket alkalmazhatnak vagy vezethetnek be, feltéve hogy azok a Szerződéssel összeegyeztethetők, és azokról a Bizottság tájékoztatást kap.

⁽⁵⁾ HL L 257., 1996.10.10., 26. o. A legutóbb az 1882/2003/EK rendelettel módosított irányelv.

- (8) Az arzén, kadmium, nikkel és benz(a)pirén ellenőrzése kötelező, amennyiben koncentrációjuk túllép bizonyos vizsgálati küszöbértéket. Kiegészítő vizsgálati módszerek alkalmazásával csökkenthető az állandó helyen végzett mérésre előírt mintavételi pontok száma. További vizsgálatok szükségessége a környezeti levegő háttérkoncentrációja és az ülepedés vizsgálatával kapcsolatban merül fel.
- (9) A higany az emberi egészségre és a környezetre nézve nagyon veszélyes anyag. A higany a környezetben mindenütt megtalálható, és metilhigany formájában képes arra, hogy felhalmozódjon az organizmusokban, és különösen képes arra, hogy a tápláléklánc magasabb fokán álló szervezetekben koncentrálódjon. A légkörbe kibocsátott higany nagy távolságokra is eljuthat.
- (10) A Bizottság 2005-ben – az életciklus-megközelítésen alapuló, és a termelést, a felhasználást, a hulladékkezelést és a szennyezőanyag-kibocsátást figyelembe vevő – az emberi egészségnél és a környezetenél a higanykibocsátással szembeni védelmére irányuló intézkedéseket tartalmazó átfogó stratégiával kíván előállni. Ebben az összefüggésben a Bizottság minden megfelelő intézkedést figyelembe vesz a földi és vízi ökoszisztémákban található higany mennyiségének csökkentése, és ezzel a higany táplálékok útján a szervezetbe való bevitelének csökkentése, valamint a higany bizonyos termékekben való felhasználásának elkerülése érdekében.
- (11) Az arzén, a kadmium, a higany, a nikkel és a policiklusos aromás szénhidrogének az emberi egészségre – ideértve a táplálékláncot is – és a környezet egészére a környezeti levegőben található szennyeződéskoncentráció, valamint ülepedés útján gyakorolnak hatást; ezen anyagoknak a talajban való felhalmozódását és a talajvíz védelmét is figyelembe kell venni. Ezen irányelv 2010-re előírt felülvizsgálatát elősegítendő a Bizottság és a tagállamok megvizsgálják az arzén, a kadmium, a higany, a nikkel és a policiklusos aromás szénhidrogének az emberi egészségre és a környezetre – különösen ülepedés útján – gyakorolt hatására irányuló kutatások támogatásának lehetőségét.
- (12) Az egységesített pontos mérési technikák és a mérőállomások elhelyezkedésének közös követelményei fontos részét képezik annak, hogy a környezeti levegőminőség vizsgálata során beszerzett információk a Közösség egészében összehasonlíthatóak legyenek. A mérési referenciámódszerek kidolgozása elismerten fontos kérdés. A Bizottság már megbízást adott a környezeti levegő korábban meghatározott célértékkel bíró összetevői (arzén, kadmium, nikkel és benz(a)pirén), illetve a nehézfémek ülepedése mérésére szolgáló CEN-szabványok kidolgozására annak érdekében, hogy azok mihamarabb elkészüljenek, és elfogadásra kerüljenek. CEN-szabványmódszerek hiányában a nemzetközi, illetve nemzeti szabvány által előírt módszerek alkalmazhatók.
- (13) A szabályozás alá eső szennyező anyagok koncentrációjára és ülepedésére vonatkozó információt – amely a rendszeres jelentések alapjául szolgál – továbbítani kell a Bizottságnak.
- (14) A szabályozás alá eső szennyező anyagok koncentrációjára és ülepedésére vonatkozó naprakész információt a nyilvánosság rendelkezésére kell bocsátani.
- (15) A tagállamoknak meg kell határozniuk az ezen irányelv rendelkezéseinek megszegése esetén alkalmazandó szankciók szabályait, és biztosítaniuk kell azok végrehajtását. E szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.
- (16) Ennek az irányelvnek a végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat szerint kell elfogadni ⁽¹⁾.
- (17) Ennek az irányelvnek a tudományos és technikai fejlődéshez történő kiigazítás érdekében szükséges módosításai kizárólag a szabályozás alá eső szennyező anyagok koncentrációjának és ülepedésének ellenőrzésénél alkalmazott követelményekre és technikákra vagy az információknak a Bizottsághoz való továbbításának részletes szabályozására vonatkozhatnak. Ezek nem vezethetnek a célértékek sem közvetlen, sem közvetett módosításához,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ IRÁNYELVET:

1. cikk

Célkitűzések

Ennek az irányelvnek a célkitűzései a következők:

- megállapítani az arzén, a kadmium, a nikkel és a benz(a)pirén környezeti levegőben lévő koncentrációjának célértékét az arzén, a kadmium, a nikkel és a policiklusos aromás szénhidrogének az emberi egészségre és a környezet egészére gyakorolt káros hatásának elkerülése, megelőzése vagy csökkentése érdekében;
- biztosítani az arzén, a kadmium, a nikkel és a policiklusos aromás szénhidrogének tekintetében a környezeti levegő minőségének fenntartását ott, ahol az megfelelő, és annak javítását más esetekben;
- egységes vizsgálati módszereket és követelményeket meghatározni a környezeti levegőben található arzén, kadmium, higany, nikkel és policiklusos aromás szénhidrogének tekintetében, valamint az arzén, a kadmium, a nikkel, a higany és a policiklusos aromás szénhidrogének ülepedése vonatkozásában;

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

- d) biztosítani a megfelelő információ beszerzését a környezeti levegőben található arzén, kadmium, higany, nikkel és policiklusos aromás szénhidrogének tekintetében, valamint az arzén, a kadmium, a higany, a nikkel és a policiklusos aromás szénhidrogének ülepedése vonatkozásában, és gondoskodni arról, hogy az információ a nyilvánosság rendelkezésére álljon.

2. cikk

Fogalom meghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a 96/62/EK irányelv 2. cikkének fogalom meghatározásait kell alkalmazni, a „célérték” kivételével.

A következő fogalom meghatározások szintén alkalmazandók:

- a) „célérték”: az emberi egészségre és/vagy a környezet egészére gyakorolt hosszabb távú káros hatások elkerülése, megelőzése vagy csökkentése céljából meghatározott koncentráció, amit az adott idő alatt, mindazokon a helyeken, ahol lehetséges, el kell érni;
- b) „teljes ülepedés”: a levegőből adott területre eső felszínre (talajra, növényzetre, vízre, épületekre stb.) adott idő alatt kiülepedő szennyező anyagok teljes tömege;
- c) „felső vizsgálati küszöbérték”: olyan, a II. mellékletben meghatározott szint, amely alatt a mérési és modellezési technikák kombinációjával a 96/62/EK irányelv 6. cikkének (3) bekezdése szerint lehet a környezeti levegő minőségét meghatározni;
- d) „az alsó vizsgálati küszöbérték”: olyan, a II. mellékletben meghatározott szint, amely alatt a modellezési vagy objektív becslési technikák önmagukban is alkalmasak a környezeti levegő minőségének vizsgálatára a 96/62/EK irányelv 6. cikkének (4) bekezdése szerint;
- e) „helyhez kötött mérések”: a 96/62/EK irányelv 6. cikkének (5) bekezdése szerint meghatározott helyszíneken folyamatosan vagy véletlen mintavétellel végzett mérések;
- f) „arzén”, „kadmium”, „nikkel” és „benz(a)pirén”: ezen elemek és vegyületek teljes mennyisége a PM₁₀ frakcióban;
- g) „PM₁₀”: szilárd anyag, amely 50 %-os határfokkal átmegy az EN 12341 szabványban meghatározott 10 µm aerodinamikai átmérőjű méretszelektív szűrőn;

- h) „policiklusos aromás szénhidrogének”: szerves vegyületek, amelyek legalább két egymással összekapcsolódó, csak szénből és hidrogénből felépülő aromás gyűrűből állnak;
- i) „összes gáznemű higany”: elemi higanygőz (Hg⁰) és reakcióképes gáznemű higany, például vízben oldódó higanyfajták, amelyek megfelelően nagy gőznyomással rendelkeznek ahhoz, hogy létezzenek gázfázisban.

3. cikk

Célértékek

(1) A tagállamok minden szükséges, aránytalanul magas költségekkel nem járó intézkedést megtesznek annak biztosítására, hogy a környezeti levegőben a 4. cikk szerint mért arzén-, kadmium-, nikkel- és a policiklusos aromás szénhidrogének rákkeltő kockázatának jelzésére szolgáló benz(a)pirén-koncentráció 2012. december 31-től ne haladja meg az I. mellékletben meghatározott célértékeket.

(2) A tagállamok összeállítják azon zónák és agglomerációk listáját, amelyekben az arzén, a kadmium, a nikkel és a benz(a)pirén szintje a vonatkozó célértékek alatt van. A tagállamok ezen szennyező anyagok szintjét ezekben az zónákban és agglomerációkban a vonatkozó célértékek alatt tartják, és törekednek a fenntartható fejlődéssel összhangban lévő legjobb környezeti levegőminőség megtartására.

(3) A tagállamok összeállítják azon zónák és agglomerációk listáját, amelyekben a valós értékek túllépik az I. mellékletben meghatározott célértékeket.

Ezekben a zónákban és agglomerációkban a tagállamok meghatározzák a célértéktúllépés területeit és a túllépéshez hozzájáruló forrásokat. Az érintett területeken a tagállamoknak igazolniuk kell minden szükséges, aránytalanul magas költségekkel nem járó, elsődlegesen a meghatározó kibocsátási forrásokra irányuló, a célértékek betartása érdekében tett intézkedés megtételét. A 96/61/EK irányelv hatálya alá tartozó ipari létesítmények esetében ez az említett irányelv 2. cikke (11) bekezdésében meghatározott elérhető legjobb technikák alkalmazását jelenti.

4. cikk

Koncentrációk és ülepedési értékek a környezeti levegőben

(1) A környezeti levegőben az arzén, a kadmium, a nikkel és a benz(a)pirén minőségének mérése valamennyi tagállam területén kötelező.

(2) A (7) bekezdésben említett feltételeknek megfelelően a mérés a következő zónákban kötelező:

- a) azok a zónák és agglomerációk, amelyekben az értékek a felső és alsó vizsgálati küszöbérték között vannak; és
- b) egyéb zónák és agglomerációk, amelyekben az értékek túllépik a felső vizsgálati határértéket.

A környezeti levegő minőségével kapcsolatos megfelelő szintű információ biztosítására az előírt mérések kiegészíthetők modellezési technikákkal.

(3) A környezeti levegő minőségének vizsgálatára a mérések (ideértve a IV. melléklet I. szakaszában hivatkozott időszakos méréseket is) és a modellezési módszerek együttesen is alkalmazhatók azon zónákban vagy agglomerációkban, ahol egy reprezentatív időtartam alatt, az értékek a II. melléklet II. szakaszában említett rendelkezéseknek megfelelően meghatározandó felső és alsó küszöbértékek között vannak.

(4) Azokban a zónákban vagy agglomerációkban, amelyekben az értékek a II. melléklet II. szakaszában említett rendelkezéseknek megfelelően meghatározandó alsó vizsgálati küszöbérték alatt vannak, az értékek megállapíthatók kizárólag modellezéssel vagy kizárólag objektív becslési módszerek alkalmazásával.

(5) Ahol a szennyező anyagokat mérni kell, a méréseket meghatározott helyszíneken vagy folyamatosan, vagy véletlen mintavétellel kell végezni; az értékek meghatározásához szükséges számú mérést kell végezni.

(6) A környezeti levegőben található arzén, kadmium, nikkell és benz(a)pirén felső és alsó küszöbértékét a II. melléklet I. szakasza határozza meg. E cikk alkalmazásában minden zóna és agglomeráció besorolását legalább ötévente felül kell vizsgálni, az ezen irányelv II. mellékletének II. szakaszában meghatározott eljárásnak megfelelően. A besorolást korábban kell felülvizsgálni, ha az arzén, a kadmium, a nikkell és a benz(a)pirén környezeti levegőben mért koncentrációját befolyásoló körülményekben lényeges változás következik be.

(7) A környezeti levegőben az arzén, a kadmium, a nikkell és a benz(a)pirén – célértékeknek való megfelelés megállapítását célzó – mérésére szolgáló mintavételi pontok kijelölésének követelményeit a III. melléklet I. és II. szakasza tartalmazza. Az egyes szennyező anyagok koncentrációjának helyhez kötött mérésére szolgáló mintavételi pontok minimális száma a III. melléklet IV. szakaszában szerepel, és a mintavételi pontokat minden zónában, illetve agglomerációban fel kell állítani, ahol a mérés kötelező, amennyiben a helyhez kötött mérés az egyetlen adatforrás.

(8) A környezeti levegőben található benz(a)pirén-hozzájárulás meghatározása érdekében korlátozott számú mérési helyszínen minden tagállam figyelemmel kísér más fontos policiklusos aromás szénhidrogéneket is. Ezek a mérések legalább a következő

vegyületekre terjednek ki: benz(a)antracén, benz(b)fluorantén, benz(j)fluorantén, benz(k)fluorantén, indenol(1,2,3-cd)pirén és dibenz(a,h)antracén. Az e policiklusos aromás szénhidrogének figyelemmel kísérésére szolgáló helyszíneket a benz(a)pirén mintavételi helyszíneivel azonos helyre kell elhelyezni, és azokat úgy kell kiválasztani, hogy a földrajzi variációk és a hosszú távú tendenciák meghatározhatók legyenek. A III. melléklet I., II. és III. szakaszát kell alkalmazni.

(9) A koncentráció mértékétől függetlenül minden 100 000 km²-en egy háttér mintavételi pontot kell felállítani a környezeti levegőben található arzén, kadmium, nikkell, teljes gáznemű higany, benz(a)pirén és a (8) bekezdésben említett többi policiklusos aromás szénhidrogének, valamint a teljes arzén-, kadmium-, higany-, nikkell-, benz(a)pirén- és a (8) bekezdésben említett más policiklusos aromás szénhidrogén-kiülepedés időszakos mérésére. Minden tagállam legalább egy mérőállomást állít fel; ugyanakkor megállapodás alapján és a 6. cikkben meghatározott eljárás szerint kidolgozott iránymutatásnak megfelelően a tagállamok egy vagy több, a szomszédos tagállamok egymás melletti zónáira kiterjedő közös mérőállomást állíthatnak fel a szükséges térbeli felbontás elérése érdekében. A finom részecskéből álló és gáznemű, két vegyértékű higany mérése is ajánlott. A vizsgálatot – adott esetben – össze kell hangolni az Európai Megfigyelő és Értékelő Program (EMEP) monitoring stratégiájával és mérési programjával. Az e szennyező anyagok figyelemmel kísérésére szolgáló mintavételi helyszíneket úgy kell kiválasztani, hogy a földrajzi variációk és a hosszú távú tendenciák meghatározhatók legyenek. A III. melléklet I., II. és III. szakaszát kell alkalmazni.

(10) Az ökológiai rendszerre gyakorolt regionális léptékű hatások vizsgálatára megfontolható a bioindikátorok alkalmazása.

(11) Azokban a zónákban és agglomerációkban, amelyekben a helyhez kötött mérésekből származó információt más forrásokból, így emissziókataszterekből, indikatív jellegű mérési módszerekből, valamint levegőminőségi modellekből származó információ is kiegészíti, a telepítendő helyhez kötött mérőállomások számának és az egyéb technikák térbeli felbontásának elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy a légszennyező anyagok koncentrációját a III. melléklet I. szakasza és a IV. melléklet I. szakasza szerint meg lehessen határozni.

(12) Az adatminőségi célkitűzéseket a IV. melléklet I. szakasza határozza meg. Amennyiben a vizsgálatot levegőminőségi modellek alkalmazásával végzik, a IV. melléklet II. szakaszát kell alkalmazni.

(13) A környezeti levegőben található arzén, kadmium, higany, nikkell és policiklusos aromás szénhidrogének mintavételére és elemzésére vonatkozó referencia-módszereket az V. melléklet I., II. és III. szakasza határozza meg. Az V. melléklet IV. szakasza határozza meg a teljes arzén-, kadmium-, nikkell-, higany- és policiklusos aromás szénhidrogén-kiülepedés mérésére szolgáló referenciatechnikákat, továbbá az V. melléklet V. szakasza tartalmazza a levegőminőségi modellezési referenciatechnikákat, amennyiben ezek a technikák hozzáférhetőek.

(14) Az a dátum, ameddig a tagállamok a 96/62/EK irányelv 11. cikke (1) bekezdése d) pontja szerinti előzetes levegőminőség-megállapításhoz alkalmazott módszerekről tájékoztatják a Bizottságot, azonos az ezen irányelv 10. cikkében említett dátummal.

(15) Bármely módosítást, amely az e cikkben és a II. melléklet II. szakaszában, valamint a III–V. mellékletben foglalt rendelkezéseknek a tudományos és technikai haladásban bekövetkezett előrelépéshez való igazítását célozza, a 6. cikkben említett eljárásnak megfelelően kell elvégezni, ugyanakkor az ilyen módosítások nem eredményezhetik a célértékek közvetlen vagy közvetett megváltoztatását.

5. cikk

Információ- és jelentésadás

(1) Az I. mellékletben meghatározott célértékek bármelyikét túllépő zónák és agglomerációk tekintetében a tagállamok a következő információt adják át a Bizottságnak:

- a) az érintett zónák és agglomerációk listája;
- b) a túllépés területei;
- c) a koncentráció megállapított értékei;
- d) a túllépés okai, különös tekintettel az ahhoz hozzájáruló bármely forrásra;
- e) az ilyen túllépésnek kitett lakosság.

A tagállamok a 4. cikk szerint mért minden adatról is jelentést tesznek, kivéve ha azokat a tagállamokban a környezeti levegőszennyezés mérését végző hálózatok és egyedi állomások által szolgáltatott információ és adatok kölcsönös cseréjének kialakításáról szóló, 1997. január 27-i 97/101/EK tanácsi határozat⁽¹⁾ alapján már bejelentették.

Az információt minden naptári évre vonatkozóan legkésőbb a következő év szeptember 30-ig, és első alkalommal 2007. február 15-ig követő naptári évre vonatkozóan kell átadni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmények mellett a tagállamok bármely, a 3. cikk szerint megtett intézkedésről is jelentést tesznek.

(3) A Bizottság biztosítja, hogy az (1) bekezdés szerint neki átadott valamennyi információ a nyilvánosság számára a megfelelő módon, például az internet, a sajtó és más, könnyen hozzáférhető média útján azonnal elérhető legyen.

⁽¹⁾ HL L 35., 1997.2.5., 14. o. A 2001/752/EK bizottsági határozattal (HL L 282., 2001.10.26., 69. o.) módosított határozat.

(4) A 6. cikkben említett eljárásnak megfelelően a Bizottság részletes szabályokat fogad el az e cikk (1) bekezdése értelmében nyújtott információ továbbításáról.

6. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottságot a 96/62/EK irányelv 12. cikk (2) bekezdésével létrehozott bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre való hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időszak három hónap.

(3) A Bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

7. cikk

Nyilvános információk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosság és a megfelelő szervezetek, úgy mint a környezetvédelmi szervezetek, a fogyasztói szervezetek, az érzékeny népességcsoportok érdekeit képviselő szervezetek és egyéb fontos egészségügyi testületek számára a környezeti levegő arzén-, kadmium-, nikkel-, higany-, benz(a)pirén- és a 4. cikk (8) bekezdésében említett többi policiklusos aromás szénhidrogének koncentrációjáról, valamint az arzén, a kadmium, a nikkel, a higany, a benz(a)pirén- és a 4. cikk (8) bekezdésében említett többi policiklusos aromás szénhidrogének üledékesi értékéről világos és érthető információ hozzáférhető legyen, és rendszeresen rendelkezésre álljon.

(2) Az információ az arzén, a kadmium, a nikkel és a benz(a)pirén az I. mellékletben meghatározott célértékének bármely éves túllépését is jelzi. Az információ megadja a túllépés okát, és megjelöli azt a területet, amelyre vonatkozik. A célértékre vonatkozóan rövid értékelést, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatás tekintetében pedig megfelelő információt is ad.

A 3. cikk értelmében megtett bármely intézkedésre vonatkozó információt az e cikk (1) bekezdésében említett szervezetek számára hozzáférhetővé kell tenni.

(3) Az információt például az internet, a sajtó és más, könnyen hozzáférhető média útján kell rendelkezésre bocsátani.

8. cikk

Jelentés és felülvizsgálat

(1) A Bizottság legkésőbb 2010. december 31-ig jelentést terjeszt be az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz, amely a következőkön alapul:

- a) az ezen irányelv alkalmazásával szerzett tapasztalatok;
- b) különösen az arzénak, a kadmiumnak, a higanynak, a nikkelnak és a policiklusos aromás szénhidrogéneknek való kitettségnek az emberi egészségre gyakorolt hatásaira vonatkozó legújabb tudományos kutatások, különös figyelemmel az érzékeny népességcsoportokra és a környezet egészségére;
- c) a technológiai fejlődés, ideértve az e szennyező anyagoknak a környezeti levegőben való koncentrációjának, valamint ülepedésének méréséhez alkalmazott módszerek és egyéb vizsgálatok tekintetében elért fejlődést.

(2) Az (1) bekezdésben említett jelentés figyelembe veszi a következőket:

- a) a jelenlegi levegőminőséget, a tendenciákat és előrejelzéseket 2015-ig és azon túl;
- b) a valamennyi meghatározó forrás légszennyező anyag kibocsátásának további csökkentését szolgáló lehetőségeket, valamint annak a lehetőségét, hogy az emberi egészség veszélyeztetésének csökkentése érdekében az I. mellékletben felsorolt szennyező anyagok vonatkozásában határértékek bevezetésére kerüljön sor, figyelemmel a technikai megvalósíthatóságra és a költséghatékonyságra, valamint minden további jelentős egészség- és környezetvédelmi lépésre, amit a határértékek bevezetése biztosítana;
- c) a szennyező anyagok, valamint a Közösség levegőminőségjavítási és vonatkozó egyéb célkitűzéseit egyesítő stratégiák lehetőségei közötti kapcsolatot;
- d) a nagyközönség tájékoztatására, valamint a tagállamok és a Bizottság közötti információcserével kapcsolatos jelenlegi és a jövőre vonatkozó követelményeket;
- e) az ezen irányelv alkalmazásával kapcsolatosan a tagállamokban szerzett tapasztalatokat és különösen azokat a körülményeket, amelyek között a III. mellékletben meghatározott méréseket végezték;
- f) az arzén, a kadmium, a nikkelt, a higany és a policiklusos aromás szénhidrogének kibocsátásának megállapítható mértékű csökkentéséből származó másodlagos gazdasági előnyt a környezet és az egészség vonatkozásában;

g) a mintavételhez használt szemcseméret-frakció alkalmasságát, figyelemmel a szemcsés anyagok mérésének általános követelményeire;

h) a benz(a)pirénnek a policiklusos aromás szénhidrogének teljes rákkeltő hatásának jelzésére való alkalmasságát, figyelemmel a policiklusos aromás szénhidrogének, úgy mint a fluorantén túlnyomó részt gázhalmazállapotú előfordulására.

A Bizottság a legújabb tudományos és technológiai fejlődés fényében megvizsgálja az arzén, a kadmium és a nikkelt emberi egészségre gyakorolt hatását, azok genotoxikus rákkeltő hatásának mennyiségi meghatározása céljából. Figyelemmel a higanystratégia alapján elfogadott intézkedésekre, a Bizottság megvizsgálja a higannyal kapcsolatos további intézkedések érdemi voltát, figyelemmel a technikai megvalósíthatóságra és a költséghatékonyságra, valamint minden további jelentős egészség- és környezetvédelmi lépésre, amit ez biztosítana.

(3) A környezeti levegőben található koncentráció olyan szintjének elérése céljából, amely tovább csökkentené az emberi egészségre gyakorolt káros hatást, és a környezet egésze védelmét magas szinten eredményezné – figyelembe véve a további intézkedések gazdasági és technikai megvalósíthatóságát –, az (1) bekezdésben említett jelentéshez adott esetben az ezen irányelv módosítására vonatkozó javaslatok is csatolhatók, figyelembe véve különösen a (2) bekezdésnek megfelelően elért eredményeket. Ezen túlmenően a Bizottság fontolóra veszi az arzén, a kadmium, a nikkelt, a higany és meghatározott policiklusos aromás szénhidrogének ülepedésének szabályozását.

9. cikk

Szankciók

A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megszegése esetén alkalmazandó szankciókat, és megtesznek minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának biztosítására. A megállapított szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

10. cikk

Végrehajtás

(1) A tagállamok legkésőbb 2007. február 15-ig hatályba léptetik az ennek az irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényeket, rendeleteket és közigazgatási rendelkezéseket. A tagállamok erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

E rendelkezések elfogadásakor a tagállamoknak hivatkozniuk kell erre az irányelvre, illetőleg az ilyen hivatkozást a rendelkezések hivatalos közzétételekor kell megtenni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azon főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

12. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

11. cikk

Hatálybalépés

Kelt Strasbourgban, 2004. december 15-én.

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. P. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

A. NICOLAÏ

I. MELLÉKLET

Az arzénre, a kadmiumra, a nikkelle és a benz(a)pirénre meghatározott célértékek

Szennyező anyag	Célérték ⁽¹⁾
Arzén	6 ng/m ³
Kadmium	5 ng/m ³
Nikkel	20 ng/m ³
Benz(a)pirén	1 ng/m ³

⁽¹⁾ A PM₁₀ frakcióban lévő teljes mennyiség egy naptári év átlagában.

II. MELLÉKLET

Egy zónában vagy agglomerációban a környezeti levegő arzén, kadmium, nikkel és benz(a)pirén koncentrációjának vizsgálatára vonatkozó követelmények meghatározásaI. **Alsó és felső vizsgálati küszöbértékek**

Az alábbi alsó és felső vizsgálati küszöbértékeket kell alkalmazni:

	Arzén	Kadmium	Nikkel	Benz(a)pirén
A felső vizsgálati küszöbérték a célérték százalékában	60 % (3,6 ng/m ³)	60 % (3 ng/m ³)	70 % (14 ng/m ³)	60 % (0,6 ng/m ³)
Az alsó vizsgálati küszöbérték a célérték százalékában	40 % (2,4 ng/m ³)	40 % (2 ng/m ³)	50 % (10 ng/m ³)	40 % (0,4 ng/m ³)

II. **A felső és alsó vizsgálati küszöbérték túllépésének meghatározása**

A felső és alsó vizsgálati küszöbérték túllépését az előző öt év alatt mért koncentráció alapján kell meghatározni, amennyiben elegendő adat áll rendelkezésre. A vizsgálati küszöbértéket akkor kell túllépettnek tekinteni, ha azt az előző öt évből legalább három naptári évben túllépték.

Amennyiben ötnél kevesebb év adata áll csak rendelkezésre, a tagállamok a felső és alsó vizsgálati küszöbérték túllépésének meghatározására összevethetik az év rövidebb időszakaira vonatkozó, illetve a nagy valószínűséggel legjobban terhelt helyeken végzett, rövid időtartamú mérési kampányok eredményeit az emissziókataszterben található információkkal és a modellezésből szerzett adatok eredményeivel.

III. MELLÉKLET

A környezeti levegőben a szennyező anyagok koncentrációjának és az ülepedésnek a mérésére szolgáló mintavételi pontok elhelyezése és minimális száma**I. Nagyléptékű elhelyezés**

A mintavételi pontok helyszíneit oly módon kell kiválasztani, hogy:

- azok a zónákon és agglomerációkon belül olyan területekről szolgáltatassanak adatokat, amelyek lakossága valószínűsíthetően egy naptári év átlagában közvetlenül vagy közvetve a legmagasabb koncentrációnak van kitéve,
- azok a zónákon és agglomerációkon belüli olyan egyéb területek légszennyezettségéről szolgáltatassanak adatokat, amelyek jellemzőek a lakosság kitettsége szempontjából,
- azok a népséget közvetetten, a táplálékláncon keresztül érő expozícióját jellemző kiülepedésről szolgáltatassanak információt.

A mintavételi pontokat általában úgy kell elhelyezni, hogy a közvetlen közelükben található mikrokörnyezet mérése elkerülhető legyen. Iránymutatásul: egy mintavételi pontnak a közlekedési helyszíneket körülvevő nem kevesebb mint 200 m² kiterjedésű terület, az ipari helyszíneket körülvevő legalább 250 m × 250 m kiterjedésű terület, amennyiben ez megvalósítható, valamint a városi háttérhelyszíneket körülvevő több négyzetkilométer kiterjedésű terület levegőminőségére nézve kell reprezentatívnak lennie.

Amennyiben a háttérszintek megállapítása a cél, a mintavételi helyszín közelében, vagyis néhány kilométeren belül nem lehetnek azt befolyásoló agglomerációk vagy ipari helyszínek.

Az ipari források hozzájárulásának vizsgálatára legalább egy mintavételi pontot a forráshoz képest szélirányban elhelyezkedő legközelebbi lakott településen kell felállítani. Amennyiben a háttérkoncentráció nem ismeretes, a fő szélirányon belül egy további mintavételi pontot kell elhelyezni. Különösen a 3. cikk (3) bekezdés alkalmazása esetén a mintavételi pontokat úgy kell elhelyezni, hogy az lehetővé tegye az elérhető legjobb technikák alkalmazásának ellenőrzését.

Amennyiben lehetséges, a mintavételi pontoknak a nem a közvetlen közelükben található hasonló helyszínekre nézve is reprezentatívnak kell lenniük. Adott esetben ezeket a PM₁₀ frakció mintavételi pontokkal közösen kell elhelyezni.

II. Kisléptékű elhelyezés

A megvalósíthatóság határain belül a következő iránymutatásokat kell követni:

- a mintavételi szonda bemeneti nyílása körül a légáramlásnak zavartalannak kell lennie anélkül, hogy a mintavető készülék közelében a légáramlást bármely akadályozó tényező befolyásolná (általában az épületektől, erkélyektől, fáktól és egyéb akadályozó tényezőktől néhány méterre, és legalább fél méterre a legközelebbi épülettől abban az esetben, ha a mintavételi pontok az épület vonalában mérik a levegőminőséget),
- a mintavételi pontok bemeneti nyílása általában a földfelszíntől számított 1,5 méteres (belégzési magasság) és 4 méteres magasság között helyezkedik el. Egyes esetekben magasabb (legfeljebb 8 méter) elhelyezésre is szükség lehet. A magasabb elhelyezés abban az esetben is helyénvaló lehet, ha az állomás nagyobb területet reprezentál,
- a környezeti levegővel még össze nem keveredett kibocsátás közvetlen érzékelésének elkerülése érdekében a szonda bemenete nem helyezhető a szennyezési források közvetlen közelébe,
- a mintavető kimeneti nyílását úgy kell elhelyezni, hogy a kibocsátott levegő ne áramolhasson vissza a mintavető bemenő nyílásába,
- a vidéki háttérterületeken az ülepedés mérésére, amennyire ez megvalósítható, és amennyiben arról ezek a mellékletek nem rendelkeznek, az EMEP-iránymutatásokat és -feltételeket kell alkalmazni.

A következő tényezőket szintén figyelembe lehet venni:

- zavaró források,
- biztonság,
- hozzáférés,
- elektromos áram és telekommunikációs kapcsolat elérhetősége,
- a mintavételi helyszínek a környezetéhez viszonyított láthatósága,
- a lakosság és az üzemeltető személyzet biztonsága,
- annak prioritása, hogy a különféle szennyező anyagok mintavételi pontjait ugyanarra a helyre telepítsék,
- tervezési követelmények.

III. A helyszín kiválasztásának dokumentálása és felülvizsgálata

A helyszínek kiválasztási eljárást a besorolási szakaszban a környező területek iránytűvel tájolt fényképeivel és részletes térképpel teljeskörűen dokumentálni kell. Annak biztosítása érdekében, hogy a kiválasztás feltételei az idők során érvényben maradjanak, a helyszíneket rendszeres időközönként – ismételt dokumentációval – felül kell vizsgálni.

IV. Az arzén, a kadmium, a nikkél és a benz(a)pirén környezeti levegőben található koncentrációjának helyhez kötött mérését végző mintavételi pontok számának meghatározásának szempontjai

Az emberi egészség védelme érdekében a célértékek betartásának ellenőrzésére végzett helyhez kötött mérések mintavételi pontjainak minimális száma olyan zónákban és agglomerációkban, ahol a helyhez kötött mérés az egyetlen információforrás.

a) Diffúz szennyező források

Az agglomeráció vagy zóna lakossága (ezer)	Ha a maximális koncentrációk túllépik a felső vizsgálati küszöbértéket ⁽¹⁾		Ha a maximális koncentrációk a felső és alsó vizsgálati küszöbértékek közé esnek	
	As, Cd, Ni	Benz(a)pirén	As, Cd, Ni	Benz(a)pirén
0–749	1	1	1	1
750–1 999	2	2	1	1
2 000–3 749	2	3	1	1
3 750–4 749	3	4	2	2
4 750–5 999	4	5	2	2
≥ 6 000	5	5	2	2

⁽¹⁾ Fell kell állítani legalább egy városi háttért vizsgálat, valamint a benz(a)pirén vizsgálatára egy további közlekedési helyszínt vizsgálati állomást, feltéve hogy az nem növeli a mintavételi pontok számát.

b) Pontforrások

A szennyezés mértékének a pontforrások közelében történő vizsgálatához a helyhez kötött mérésekre szánt mintavételi pontok számát a kibocsátó források sűrűségének, a környezeti levegő szennyezettsége valószínű eloszlásának és a lakosság lehetséges expozíciójának figyelembevételével kell meghatározni.

A mintavételi pontokat úgy kell elhelyezni, hogy az lehetővé tegye a 96/61/EK irányelv 2. cikke (11) bekezdésében meghatározott elérhető legjobb technikák alkalmazásának ellenőrzését.

IV. MELLÉKLET

A levegőminőségi modellekre vonatkozó adatminőségi célkitűzések és követelmények

I. Adatminőségi célkitűzések

A minőségbiztosítás érdekében a következő adatminőségi célkitűzések az irányadók:

	Benz(a)pirén	Arzén, kadmium és nikkell	A benz(a)piréntől eltérő policiklusos aromás szénhidrogének, összes gáznemű higany	Teljes kiülepedés
– Bizonytalanság				
helyhez kötött és időszakos mérések	50 %	40 %	50 %	70 %
modellezés	60 %	60 %	60 %	60 %
– Minimálisan szükséges adatmennyiség	90 %	90 %	90 %	90 %
– Minimális mérési időtartam:				
helyhez kötött mérések	33 %	50 %	–	–
időszakos mérések (*)	14 %	14 %	14 %	33 %

(*) Az időszakos mérés csökkentett rendszerességgel elvégzett mérés, amely a többi adatminőségi követelménynek megfelel.

A környezeti levegő koncentrációja megállapítására használt módszerek bizonytalanságának (amit a 95 %-os megbízhatósági szinttel fejeznek ki) értékelését a CEN-útmutató a mérések bizonytalanságának megadásához (ENV 13005-1999) elveivel, az ISO 5725:1994 számú szabvány módszerével, valamint a CEN „Jelentés a levegőminőségről – A környezeti levegő mérési referencia-módszereihez kapcsolódó bizonytalansági becslés megközelítése” (CR 14377:2002E) című jelentésében foglalt iránymutatás szerint kell elvégezni. A megadott bizonytalansági százalékok a jellemző mintavételi időpontokra átlagolt egyedi mérésekre vonatkoznak 95 %-os megbízhatósági intervallumban. A mérések bizonytalanságát úgy kell értelmezni, hogy az a megfelelő célérték tartományában alkalmazandó. Az eredmények torzításának elkerülése érdekében a helyhez kötött és az időszakos méréseket az év folyamán egyenletes eloszlásban kell elvégezni.

A minimális adatrögzítésre és minimális mérési időszakra vonatkozó követelmények nem tartalmazzák a műszerek rendszeres kalibrálásából vagy rendes karbantartásából származó adatvesztést. A benz(a)pirén és más policiklusos aromás szénhidrogének mérését huszonnégy órás mintavétellel kell elvégezni. A legfeljebb egy hónapon át vett egyedi minták összevonhatók és összetett mintaként elemezhetők, feltéve hogy ez a módszer biztosítja, hogy erre az időszakra a minták stabilak maradnak. A három egynemű anyag, a benz(b)fluorantén, benz(j)fluorantén és a benz(k)fluorantén analitikus szétválasztása nehézséget okozhat. Ilyen esetekben a jelentés azok összegére is vonatkozhat. A huszonnégy órás mintavétel az arzén-, kadmium- és nikkellkoncentráció mérésénél is javasolt. A mintavételt a munkanapok és a teljes év vonatkozásában egyenletes eloszlásban kell elvégezni. Az ülepedés mérésére havi vagy heti mintavétel javasolt az év során.

A teljes ülepedéssel végzett mintavételi módszer helyett a tagállamok kizárólag nedves mintavételt is alkalmazhatnak, ha bizonyítani tudják, hogy a kettő közti különbség 10 % alatti. Az ülepedést általában napi bontásban $\mu\text{g}/\text{m}^2$ mértékegységben kell megadni.

A tagállamok a táblázatban meghatározottnál rövidebb minimális mérési időtartamot is alkalmazhatnak, ami azonban a helyhez kötött mérések esetén nem lehet 14 %-nál, az időszakos mérések esetén pedig 6 %-nál kevesebb, amennyiben bizonyítani tudják, hogy az ISO 11222:2002 – „A levegőminőségi mérések időátlagára vonatkozó bizonytalanság meghatározása” elnevezésű táblázatban meghatározott adatminőségi célkitűzéseket betartják.

II. A levegőminőségi modellekre vonatkozó követelmények

Amennyiben a vizsgálat levegőminőségi modellezéssel történik, össze kell állítani a modell leírására vonatkozó hivatkozásokat és a bizonytalansági információkat. A modellezés bizonytalanságát a mért és számított koncentrációk legnagyobb eltéréseivel kell meghatározni egy teljes év vonatkozásában, figyelmen kívül hagyva az események időpontját.

III. Az objektív becslési módszerekre vonatkozó követelmények

Objektív becslési módszerek alkalmazása esetén a bizonytalanság a 100 %-ot nem haladhatja meg.

IV. Szabványosítás

A PM₁₀ frakcióban található anyagok elemzésénél a mintavételi térfogatot a normál állapotra kell vonatkoztatni.

V. MELLÉKLET

A környezeti levegőben található koncentrációk és a kiülepedési értékek vizsgálatára vonatkozó referencia-módszerek**I. A környezeti levegőben található arzén, kadmium, és nikkel mintavételére és elemzésére vonatkozó referencia-módszerek**

A környezeti levegőben található arzén-, kadmium- és nikkelkoncentráció mérése referencia-módszerének szabványosítását a CEN jelenleg végzi; és az EN 12341-nek megfelelő PM₁₀-es frakció kézi mintavételen alapul, amit a minták feldolgozása és atomabszorpciós spektrometriás vagy ICP tömegspektrometriás elemzése követ. CEN-szabvány-módszer hiányában a tagállamok nemzeti szabvány vagy ISO-szabvány által előírt módszereket is alkalmazhatnak.

Egy tagállam bármely egyéb módszert is alkalmazhat, amennyiben bizonyítani tudja, hogy az azzal kapott eredmények egyenértékűek a fent említett módszerrel kapott eredményekkel.

II. A környezeti levegőben található policiklusos aromás szénhidrogének mintavételére és elemzésére vonatkozó referencia-módszerek

A környezeti levegőben található benz(a)pirén-koncentráció mérése referencia-módszerének szabványosítását a CEN jelenleg végzi; és az az EN 12341-nek megfelelő PM₁₀-es frakció kézi mintavételen alapul. CEN-szabványeljárás hiányában a benz(a)pirén és más, a 4. cikk (8) bekezdésében említett policiklikus aromás szénhidrogének esetén a tagállamok nemzeti szabvány vagy ISO-szabvány – mint például az ISO 12884-es szabvány – által előírt módszereket is alkalmazhatnak.

Egy tagállam bármely egyéb módszert is alkalmazhat, amennyiben bizonyítani tudja, hogy az azzal kapott eredmények egyenértékűek a fent említett módszerrel kapott eredményekkel.

III. A környezeti levegőben található higany mintavételére és elemzésére vonatkozó referencia-módszerek

A környezeti levegőben található gáznemű higany koncentrációja mérésének referencia-módszere egy, az atomabszorpcióra vagy atomfluoreszcens spektrometriára épülő automatikus módszer. CEN-szabványeljárás hiányában a tagállamok nemzeti szabvány vagy ISO-szabvány által előírt módszereket is alkalmazhatnak.

Egy tagállam bármely egyéb módszert is alkalmazhat, amennyiben bizonyítani tudja, hogy az azzal kapott eredmények egyenértékűek a fent említett módszerrel kapott eredményekkel.

IV. Az arzén-, kadmium-, nikkel-, higany- és a policiklikus aromás szénhidrogén-kiülepedések mintavételére és elemzésére vonatkozó referencia-módszerek

A lerakódott arzén, kadmium, nikkel, higany és policiklusos aromás szénhidrogének mintavételére vonatkozó referencia-módszer szabványos méretű, hengeres ülepedésmérő eszközök kihelyezésére épül. CEN-szabványeljárás hiányában a tagállamok nemzeti szabvány által előírt módszereket is alkalmazhatnak.

V. Levegőminőség-modellezési referencia-módszerek

Jelenleg nem lehet meghatározni a levegőminőség-modellezési referencia-módszereket. Minden, az e pontnak a tudományos és technikai haladásban ezen a területen bekövetkezett előrelépéséhez való igazítása érdekében elvégzett módosítást a 6. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően kell elfogadni.